

Koraalriffen

1 Een magische wereld

Koraalriffen, dat klinkt fantastisch. Je kent ze vast van natuurfilms. Misschien zag je wel eens een koraalrif in het echt? Dan heb je geluk, want dat kan niet hier in de buurt. Je moet ervoor naar een warm land met een heldere zee. En ook dan krijg je het koraalrif niet zomaar te zien. Dat lukt pas goed als je met een duikbril op kopje onder gaat. En met een snorkel zodat je, terwijl je je ogen uitkijkt, kunt blijven ademen.

Duikpak

Als je dieper de zee in gaat en daar langer wilt blijven, moet je een duikpak aan. Daarbij hoort een metalen fles op je rug met samengeperste lucht waarmee je meer dan een uur onder water kunt blijven. Dan moet je wel eerst een goede duikcursus volgen, want duiken is niet zonder gevaar. Maar het is de moeite waard, want op en rond het koraalrif zie je spectaculaire zeedieren: kleurige papegaaivissen, nieuwsgierige pijlinktvissen en misschien wel een zeeschildpad.

In koude zeeën

In de Noordzee, voor de kust van Nederland en België zijn wel koralen te vinden, maar die vormen geen riffen. Een **rif** is een soort 'dijk' onder water: groot, hard en opgebouwd door organismen. Ook een oesterbank is dus een rif, maar oesterbanken zijn gebouwd door schelpdieren. In de diepste delen van de Noordzee met een rotsbodem, zoals bij Noorwegen, vind je wel rif-vormende koralen.

Het rijkste tropische koraalrif vind je tussen een paar decimeter en ongeveer dertig meter diep. Snorkelend of met een duikpak kun je ervan genieten.

Dat diepwaterkoraal vormt diepwaterriffen. Die worden ook wel koudwaterriffen genoemd omdat het zo diep ook altijd koud is. Deze diepwaterriffen komen in alle diepe zeeën voor waar een harde bodem is. Ze verschillen nogal van de tropische koraalriffen. Dit boek gaat vooral over de koraalriffen van ondiepe warme zeeën.

Tip

In sommige dierentuinen zijn aquaria met koraalvissen. Soms zijn er zelfs grote bassins met een stuk nagebouwd koraalrif en allerlei dieren die daar thuishoren. Een paar grote en mooie vind je in Artis (Amsterdam), Burgers' Zoo (Arnhem), Diergaarde Blijdorp (Rotterdam) en in Antwerpse Zoo.

5 Soorten raffen

Eén boom is nog geen bos, één koraalkolonie is nog geen rif. Een koraalrif bestaat uit heel veel koraalkolonies, verschillende soorten door elkaar. Net zoals in een bos in Nederland dennen, eiken, en nog meer boomsoorten door elkaar staan, zo groeien in een koraalrif bij Bonaire sterkoraal, elandsge-weikoraal, hertshoornkoraal en nog zeker tien andere koraalsoorten.

Drie typen koraalriffen

Zoals je al las hebben tropische koralen licht nodig. Veel raffen grenzen dan ook direct aan de kust. Dat type rif heet *franjerif*. Het begint waar het water net diep genoeg is om bij eb niet te lang droog te vallen.

En het franjerif loopt door tot waar de bodem te diep en te donker wordt voor de koralen. Meestal is de bodem daar een meter of dertig onder de zeespiegel. Dat klinkt veel, maar de oceaan is gemiddeld drie kilometer diep. Een ander type rif is het *barrièrerif*. Daarbij begint het rif niet direct bij de kust maar kilometers verderop. Het beroemdste barrièrerif ligt evenwijdig aan de oostkust van Australië. Dit 2600 kilometer lange rif heeft de niet zo originele naam Groot Barrièrerif.

Voorals in de Grote Oceaan komt nog een derde type rif voor: het *atol*. Dat bestaat uit een grote kring van raffen, sommige een stukje boven water waardoor het eilandjes zijn geworden. Buiten de ring begint de diepe donkerblauwe oceaan, binnen de kring is een ondiepe zwembadblauwe binnenzee: de lagune.

Een atol is een kring van koraalriffen. Het ontstaat wanneer een vulkaan langzaam onder water verdwijnt en het rif eromheen blijft groeien.

Koraalriffen

200

Koraalriffen behoren tot de rijkste natuurgebieden ter wereld. Nergens anders vind je zo veel verschillende diersoorten bij elkaar, van enorme zeebaarzen tot minuscule kreeftjes. Sommige jagen op elkaar, andere leven vredig samen. Maar weet je wel dat koralen zelf ook dieren zijn? En dat ze niet alleen in warme zeeën voorkomen, maar ook in koude? Koraalriffen in warme zeeën trekken veel duiktoeristen. Die zien met eigen ogen dat bij steeds meer riffen het koraal verbleekt als gevolg van klimaatverandering.

Dit boek is geschreven door Geert-Jan Roebers.

